

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Щодо включення до витрат ФОП на загальній системі оподаткування суми нарахованого та виплаченого матеріального забезпечення у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності найманого працівника

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Згідно з ст. 12 Закону України від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (в редакції Закону України від 21 вересня 2022 року № 2620-IX «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування») (далі – Закон № 1105) право на страхові виплати за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності мають застраховані особи – громадяни України, іноземці, особи без громадянства та члени їхніх сімей, які проживають в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Це право виникає з настанням страхового випадку в період роботи (включаючи час випробування та день звільнення), зайняття підприємницькою та іншою діяльністю, якщо інше не передбачено законом.

Підставою для призначення, зокрема, допомоги по тимчасовій непрацездатності є сформований на основі медичного висновку про тимчасову непрацездатність листок непрацездатності (п. 1 частини першої ст. 23 Закону № 1105).

Оплата перших п'яти днів тимчасової непрацездатності у випадках, зазначених у п. 1 (тимчасова непрацездатність внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві, а також тимчасова непрацездатність на період реабілітації внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві) і п. 7 (перебування в самоізоляції, обсервації, тимчасових закладах охорони здоров'я (спеціалізованих шпиталях), закладах охорони здоров'я у зв'язку з проведенням заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб, а також на локалізацію та ліквідацію їх епідемій та спалахів на період дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України) частини першої ст. 15 Закону № 1105, здійснюється за рахунок коштів роботодавця у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (частина друга ст. 15 Закону № 1105).

Відносини, що виникають у сфері оподаткування доходів фізичних осіб – підприємців, регулюються ст. 177 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Об'єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій та негрошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю такої фізичної особи – підприємця (п. 177.2 ст. 177 ПКУ).

Пунктом 177.4 ст. 177 ПКУ визначено перелік витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів фізичною особою – підприємцем від провадження господарської діяльності на загальній системі оподаткування, зокрема, витрати на оплату праці фізичних осіб, що перебувають у трудових відносинах з таким платником податку (далі - працівники), які включають витрати на оплату основної і додаткової заробітної плати (п.п. 177.4.2 п. 177.4 ст. 177 ПКУ).

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Так, до витрат такої особи відносяться, зокрема, витрати на оплату праці (як основну, так і додаткову) фізичних осіб, що перебувають у трудових відносинах з таким платником податку, а також інші заохочувальні, компенсаційні та обов'язкові виплати працівникам (в тому числі оплата перших п'яти днів тимчасової непрацездатності за рахунок коштів роботодавця) згідно з Інструкцією зі статистики заробітної плати, затвердженої наказом Державного комітету статистики України від 13.01.2004 № 5.

Згідно з п. 177.10 ст. 177 ПКУ фізичні особи – підприємці зобов'язані вести облік доходів і витрат та мати підтверджуючі документи щодо походження товару. Облік доходів і витрат може вестися в паперовому та/або електронному вигляді, у тому числі через електронний кабінет.

Облік доходів і витрат від виробництва та реалізації власної сільськогосподарської продукції ведеться окремо від обліку доходів і витрат від здійснення інших видів господарської діяльності.

Наказом Міністерства фінансів України від 13.05.2021 № 261 затверджено Типову форму, за якою здійснюється облік доходів і витрат фізичними особами – підприємцями і фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність (далі – Типова форма), та Порядок ведення типової форми, за якою здійснюється облік доходів і витрат, фізичними особами – підприємцями і фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність (далі – Порядок № 261).

Згідно з п. 6 розд. II Порядку № 261 в графі 7 «витрати на оплату праці фізичних осіб, що перебувають у трудових відносинах/за виконання робіт, послуг згідно з договорами цивільно-правового характеру» Типової форми відображається сума витрат на оплату праці фізичних осіб, що перебувають у трудових відносинах, або за виконання робіт, послуг згідно з договорами цивільно-правового характеру.

Враховуючи викладене, до витрат фізичної особи – підприємця на загальній системі оподаткування включається сума нарахованого та виплаченого матеріального забезпечення у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності найманого працівника (оплата перших п'яти днів тимчасової непрацездатності за рахунок коштів роботодавця) та відображається у гр. 7 Типової форми.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Чат-бот ДПС «StopViolationBot» t.me/StopOverpriceBot

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа:

tr.ikc@tax.gov.ua

Підпишись на телеграм канал t.me/tax_gov_ua

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
березень – 2024, наклад 50 прим.